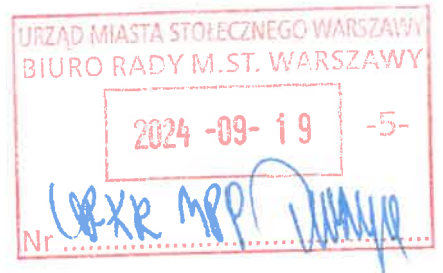

Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy

pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa, tel. 22 443 10 01, faks 22 443 10 02
sekretariatprezydenta@um.warszawa.pl, um.warszawa.pl

Warszawa, 18 września 2024 r.

Znak sprawy: GP-KR.0003.389.2024.ANO

Dotyczy: interpelacji nr 298

odpowiadając na interpelację z 9 września 2024 r. w sprawie wsparcia przez Warszawę postulatów programu „Roślinna Szkoła” dotyczących edukacji żywnościowej i dostępności roślinnych posiłków w szkołach i przedszkolach, informuję, że samorząd warszawski od wielu lat prowadzi edukację żywieniową oraz podejmuje działania mające na celu zwiększenie udziału produktów pochodzenia roślinnego w żywieniu dzieci i młodzieży. Jest to zgodne z europejskimi trendami w żywieniu zbiorowym, w tym krajowymi. Placówki wprowadzają wegetariańskie posiłki w odpowiedzi na rosnące zainteresowanie zdrowym żywieniem wśród dzieci i młodzieży.

Edukacja żywieniowa w stołecznych szkołach ma na celu nie tylko nauczanie zasad zdrowego odżywiania, ale również praktyczne działania, które pomagają uczniom wprowadzać te zasady w życie. Niewłaściwe nawyki żywieniowe mogą prowadzić do wielu chorób cywilizacyjnych i problemów zdrowotnych, takich jak otyłość, cukrzyca czy choroby serca.

W warszawskich szkołach dzieci uczą się o wpływie diety na zdrowie fizyczne i psychiczne, co przekłada się na lepsze samopoczucie, koncentrację i wyniki w nauce. Placówki organizują warsztaty, podczas których dzieci przygotowują zdrowe posiłki pod okiem dietetyków lub kucharzy. Uczą się jak unikać przetworzonej żywności, a także o tym, jakie są konsekwencje złych nawyków żywieniowych.

Zarówno przedszkola, jak i szkoły podstawowe od lat chętnie uczestniczą w licznych edukacyjnych programach żywieniowych. To w gestii dyrektora placówki jest wybór odpowiedniego programu, tak aby wiedza przekazywana dzieciom i młodzieży była rzetelna i zgodna z obowiązującymi zaleceniami żywieniowymi.

Centrum Komunikacji Społecznej, w ramach miejskiego projektu edukacji żywieniowej „Wiem, co jem”, od 2010 roku realizuje szereg działań mających na celu edukację żywieniową i kulinarną warszawianek i warszawiaków. W ramach kampanii organizowane są systematyczne działania na rzecz dzieci i młodzieży, ale także ich rodziców, nauczycieli, personelu odpowiedzialnego za żywienie w placówkach oświatowych oraz dyrektorów szkół i przedszkoli.

Ad. 1. W roku szkolnym 2023/2024 zrealizowaliśmy kolejny, ósmy cykl miejskiego projektu edukacji żywieniowej „Wiem, co jem”. W tym czasie nasi trenerzy żywieniowi odwiedzili wszystkie chętne na warsztaty klasy drugie szkół podstawowych. Celem warsztatów jest promowanie zdrowego odżywiania się wśród uczennic i uczniów drugich klas szkół podstawowych poprzez edukację żywieniową, rozwijanie umiejętności kulinarnych, a także kształtowanie potrzeby szanowania żywności i osób ją przygotowujących. W roku szkolnym 2023/2024 w warsztatach wzięło udział 135 publicznych szkół podstawowych z całej Warszawy. W cyklu trzech spotkań warsztatowych wzięło udział ponad 9500 uczennic i uczniów z 421 klas drugich. W roku szkolnym 2024/2025 będziemy realizowali dziewiątą edycję edukacji żywieniowej dla drugoklasistów.

Działania mające na celu kształtowanie szacunku do żywności podejmowane są także w ramach projektu „Szkola nie marnuje”. Celem projektu jest zaangażowanie społeczności szkolnej do wypracowania indywidualnych sposobów na ograniczenie marnotrawstwa jedzenia w szkole, szczególnie w szkolnej stołówce. W czerwcu 2024 r. zakończyliśmy drugą edycję tego projektu, w którym wzięło udział ponad 1400 uczennic i uczniów z 57 warszawskich szkół. W roku szkolnym 2024/2025 będziemy realizowali trzecią edycję tego projektu.

W ramach międzynarodowego projektu StratKIT+, zrealizowaliśmy spotkania z udziałem 150 uczniów klas szóstych warszawskich szkół podstawowych. Podczas spotkań omawialiśmy zasady zrównoważonego rozwoju w kontekście naszej diety (więcej produktów pochodzenia roślinnego, lokalnych i sezonowych, żywność ekologiczna), a także inne praktyki, które prowadzą w kierunku równoważenia np. ograniczają zużycie jednorazowych opakowań do żywności czy marnowanie się żywności.

Wprowadzenie szkolnych ogrodów, w których uczniowie uprawiają warzywa i owoce, staje się coraz bardziej popularne. Dzieci uczą się w ten sposób skąd pochodzi żywność i jak ważne jest dbanie o środowisko. Przykładami takich inicjatyw są ogrody szkolne wokół placówek specjalnych w naszym mieście.

Ad 2. W roku 2023 oraz 2024 w ramach międzynarodowego projektu StratKIT+ zrealizowaliśmy spotkania z personelem odpowiedzialnym za organizację żywienia w placówkach oświatowych, których celem było budowanie kultury organizacji promującej bardziej zrównoważone posiłki na każdym etapie (od zamawiania produktów i komponowania posiłków po zapobieganie marnowaniu zasobów poprzez racjonalne wykorzystanie żywności, energii, wody, gazu czy środków czystości) - <https://um.warszawa.pl/waw/wiemcojem/-/zaangazowanie-w-proces-zmian>.

Od kilku lat zapraszamy personel organizujący żywienie w placówkach oświaty na spotkania na których przedstawiamy aktualne standardy żywienia w placówkach oświatowych oraz najnowsze zalecenia żywieniowe dla dzieci i młodzież.

Zorganizowaliśmy spotkania z przedstawicielami warszawskich szkół na temat możliwości wprowadzania posiłków jednodaniowych i wegetariańskich w szkolnych jadłospisach. W spotkaniach

uczestniczyło 110 osób, z 66 warszawskich szkół (<https://um.warszawa.pl/waw/wiemcojem/-/spotkania-personelu-szkolne-posilki-jednodaniowe>).

W drugiej połowie listopada 2023 r. zrealizowaliśmy warsztaty kulinarne dla przedstawicieli warszawskich szkół odpowiedzialnych za żywienie w placówkach. W spotkaniach uczestniczyło łącznie 98 osób. Celem spotkania było testowanie potraw opartych na produktach roślinnych, dodanych do publikacji „Wiem, co jem – propozycje szkolnych posiłków jednodaniowych” (<https://um.warszawa.pl/waw/wiemcojem/-/warsztaty-kulinarne-dla-personelu-szkolne-posilki-jednodaniowe>).

Osobom odpowiedzialnym za organizację żywienia w placówkach oświaty udostępniliśmy publikację - Propozycje szkolnych posiłków jednodaniowych. Opracowanie uwzględnia wymagania, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 26 lipca 2016 r. oraz Stanowiskiem Komitetu Nauki o Żywieniu Człowieka Polskiej Akademii Nauk w sprawie posiłków szkolnych i nowych standardów żywienia w szkołach. Publikacja zawiera wegetariańskie wersje posiłków oraz została uzupełniona o dziesięć nowych roślinnych przepisów (<https://piuw.um.warszawa.pl/waw/wiemcojem/-/propozycje-szkolnych-posilkow-jednodaniowych-nowe-przepisy>).

W czerwcu 2024 r. zorganizowaliśmy konferencję „Wiem, co jem - zrównoważony posiłek szkolny” na którą zaprosiliśmy dyrektorki i dyrektorów wszystkich warszawskich szkół podstawowych wraz z osobami odpowiedzialnymi za żywienie. Spotkanie miało na celu zrozumienie czym jest i jak powinien wyglądać zrównoważony posiłek szkolny (<https://piuw.um.warszawa.pl/waw/wiemcojem/-/relacja-z-konferencji-wiem-co-jem-zrownowazon-y-posilek-szkolny>).

Ad. 3. W październiku 2022 r., Warszawa dołączyła do partnerów projektu StratKIT+ Innovative Strategies for Public Catering: the Expansion of the Sustainable Public Meal Toolkit, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Interreg Baltic Sea Region. Celem projektu jest promowanie zdrowszej i bardziej zrównoważonej żywności w sektorze publicznym w regionie Morza Bałtyckiego (<https://piuw.um.warszawa.pl/waw/wiemcojem/-/artykul-18>).

W ramach tego projektu podjęto szereg działań mających na celu dążenie do zrównoważenia. W roku 2023 oraz 2024 realizowano cykl spotkań z personelem odpowiedzialnym za organizację żywienia w placówkach oświatowych, których celem było budowanie kultury organizacji promującej bardziej zrównoważone posiłki (<https://um.warszawa.pl/waw/wiemcojem/-/zaangazowanie-w-proces-zmian>).

W oparciu o doświadczenia uczestniczek i uczestników warsztatów projektu StratKIT+ powstała publikacja z przykładami dobrych, zrównoważonych praktyk w kuchniach szkolnych i przedszkolnych, z której mogą korzystać osoby odpowiedzialne za organizację żywieniową (link do publikacji: <https://piuw.um.warszawa.pl/waw/wiemcojem/-/artykul-22>).

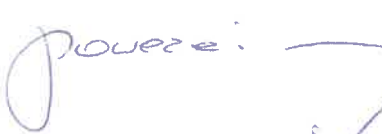
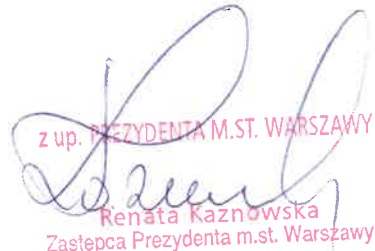
Ad. 4. Działalnością szkoły kieruje dyrektor, który zgodnie z art. 68 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne. Organizacja żywienia uczniów w czasie pobytu w szkole należy zatem do kompetencji dyrektora szkoły.

W roku szkolnym 2022/2023 w ślad za interpelacjami radnych w sprawie dostępności posiłków wegetariańskich oraz apelem mieszkańców biorących udział w konsultacjach polityki żywnościowej Warszawy na ręce burmistrzów zostały przekazane rekomendacje w zakresie wprowadzenia do codziennego jadłospisu placówek wyboru dania wegetariańskiego. Zagwarantowaliśmy wsparcie eksperckie oraz narzędziowe (publikacje, warsztaty dla pracowników stołówek).

Warszawskie placówki oświatowe oferują różnorodne i zbilansowane posiłki, zaspokajające indywidualne potrzeby żywieniowe najmłodszych, uwzględniając zwłaszcza te wynikające ze wskazań medycznych, ale również z powodów etycznych czy ekologicznych. W miarę możliwości dyrektorzy uwzględniają dodatkowe wnioski i propozycje rodziców, których reprezentuje rada rodziców.

Dla samorządu warszawskiego bardzo ważne jest edukowanie społeczności szkolnej, dlatego działania prozdrowotne w przedszkolach i szkołach są traktowane priorytetowo. Świadczą o tym programy realizowane od wielu lat, w których uczestniczą w sposób ciągły najmłodszy warszawiacy. Wprowadzanie roślinnych posiłków w szkołach pomaga kształtować odpowiedzialne postawy wobec środowiska u najmłodszych i wpisuje się w cele zrównoważonego rozwoju i walkę z kryzysem klimatycznym.

Edukacja o zdrowym odżywianiu, aktywności fizycznej i społecznej mogą uchronić dzieci i młodzież przed pogarszającą się kondycją zdrowotną i zapobiec zachorowaniu w przyszłości m.in. na cukrzycę, dlatego m.st. Warszawa będzie kontynuować działania prozdrowotne w placówkach oświatowych.

z up. PREZYDENTA M.ST. WARSZAWY
Renata Kaznowska
Zastępca Prezydenta m.st. Warszawy

Do wiadomości:

Pani Ewa Malinowska-Grupińska – Przewodnicząca Rady m.st. Warszawy